

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7961

Čehoslowakische Waffenwerke Aktiengesellschaft in Brünn, Brno,
Č. S. R.

Obaračka sprava za automatsko vatreno oružje.

Prijava od 20. juna 1929.

Važi od 1. septembra 1930.

Traženo pravo prvenstva od 20. juna 1928. (Č. S. R.).

Predmet pronalaska je obaračka sprava za automatsko vatreno oružje. Pronalazak ima za cilj, da postigne naročito pogodnu spremnost za paljbu, kao i besprekornu paljbu pojedinih metaka.

Na nacrtu je šematički predstavljeno više primera izvođenja predmeta pronalaska. Sl. 1 predstavlja obaračku spravu posle ispaljivanja poslednjeg metka. Sl. 2 predstavlja iste sastavne delove posle pritiskivanja donosioca na niže. Sl. 3 predstavlja istu spravu posle pritiskivanja obarača. Sl. 4 predstavlja dejstvo zadnjega uzvišenja zatvarača, a sl. 5 dejstvo prednjeg uzvišenja zatvarača.

Obaračka sprava je na poznati način smeštena ispod zatvarača 1 automatskog oružja, sa kojim radi donosilac 2. Obaračka sprava se stvarno sastoji od čekića 3, koji okretljivo naleže na čepu 7 i opterećena je oprugom 8. Čekić 3 hvata sa svojim na dole okrenutim ispupčenjem među krake kotvastu izvedene obaračke poluge 5, i sa njenim unutra okrenutim zupcem 3a radi zajedno zubac 3a čekića 3. Na zadnjem kraku obaračke poluge 5 predviđen je prekidač 6 u obliku dvokrake poluge i opterećen oprugom i okretno naleže na čepu 9. Pozadno produženje 10 obaračke poluge leži na kraku obarača 4. Prekidač 6 deluje svojim donjim krajem zajedno sa zubom 3b čekića 3.

Na donjoj strani zatvarača 1 (vidi sl. 1—5) predviđen je upadni zarez 1c. Ispred toga upadnog zarez predviđeno je u smislu pronalaska ispupčenja 1a, koje ima prednju kosu vodeću površinu o i zadnju klizačku površinu p, koja vodi u upadni zarez, 1c. Ispupčenje 1a malo je više od donje ivice upadnog zarez 1c. Ispred kose vodeće površine o udešena je prema njoj obrnuto nagnuta poduža vodeća površina m. Iza upadnog zarez 1c nalazi se na dole nagnuta vodeća površina r i to tako, da na zadnjem delu zatvarača 1 nastaje ispupčenje 1b.

Pojedinačno izvođenje tih delova razmeće se iz dalje izloženog opisivanja.

Posle poslednjeg metka odnosno pošto su ispaljeni svi metci iz magacina, skače donosilac 2 pred zatvarač 1, koji se prilikom paljbe otvorio usled udara gasova u nazad i drži ga u otvorenom položaju (sl. 1). Glava čekića 3 seda na donji kraj klizačke površine p prednjega ispupčenja 1a zatvarača 1, pri čem zubac 3a čekića 3 slobodno poduhvata zubac 5a obaračke poluge. Ako je kod novog punjenja magacina donosilac 2 pritisnut, na dole onda je lime oslobođen zatvarač 2 i on se za nešto kreće unapred, pri čemu glava čekića 3 dotle klizi po klizačkoj površini p zatvarača 1, dok ne upadne u upadni zarez 1c, čitme

je zatvarač zadržan u otvorenom položaju (sl. 2). Zupci 3a i 5a hvataju tada jedan u drugoga. Kad pritisnemo na obarač 4, izilazi obaračka poluga 5 i pri tome njen zubac vuče čekić 3 dotle na dole, dok njegova glava ne iziđe iz zarez 1c. Time se oslobodjava zatvarač 1 i može da se dalje kreće unapred guračkom oprugom, pri čemu se metak gura iz magacina u prostor za punjenje. Istovremeno prestaje i zahvat zupca 5a obaračke poluge 5 sa zupcem 3a (sl. 3). Kod daljeg kretanja zatvarača unapred pritiskuje kosa površina r zadnjega ispušćenja 1b na čekić 3 i pritiskuje ga dotle na dole, dok njegov zubac 3b ne zahvati pod donji kraj prekidača 6 opterećenog oprugom 8. Prekidač 6 zadržava čekić 3 u tom položaju tako, da čekić 3 ne ide iza zatvarača 1, koji počinje da se zatvara. Dakle ne može da nastupi istovremena ili eventualno prerana paljba metka prilikom zatvaračkog kretanja zatvarača. Time je isključena i paljba u seriji, te je omogućena i kod automatskog oružja pojedinačna paljba metaka. Pri tome se pretpostavlja, da je obarač držan stalno povučen unatrag. Kad se obarač pusti, tada opruga 8 deluje tako, da se obaračka poluga 5 izokrene u pravcu kretanja kazaljke na časovniku, jer opruga 8 deluje na obarač i obaračku polugu pomoću prekidača, koji svojim gornjim delom 11 naleže na gornju površinu desnoga kraka 10 obaračke poluge 5. Prekidač 6 izilazi iz zupca 3b čekića, za vreme dok zubac 6a obaračke poluge dolazi iznad zupca 3a čekića 3 i drži čekić u položaju obrnutom unatrag. Čekić lebdi samo malo u protivnom pravcu u odnosu na pravac kretanja kazaljke na satu, dok ne dođu u zahvat zupci 3a i 5a (sl. 2) pri čemu prednja strana čekića 3 naleže na zadnjoj kosoj površini s ispušćenja 1b zatvarača 1. Ako je obarač pritisnut pre nego što je zadnje ispušćenje 1b zatvarača prešlo iznad čekića 3, tada pritiskuje ispušćenje 1b čekić 3 također na dole, ali pri tome odmah skače zubac 3a čekića pod zubac 5a obaračke poluge 5, pri čemu prekidač 6 deluje protiv sile opruge 8, a da pri tome ne dođe desni zubac 3b čekića pod gornji kraj prekidača 6. Odgovarajući delovi odmah uzimaju položaj, koji je ranije opisan posle spuštanja obarača.

Napred opisanim kretanjem uguran je prvi metak u prostor za punjenje posle punjenja magacina. Vidi se dakle, da je u tom slučaju potrebno, da se dva puta pritisne obarač za novu paljbu: prvo da čekić 3 uskoči u upadački zarez 1c i da oslobodi zatvarač radi punjenja oružja i drugo radi paljbe metka odnosno radi oslobodjenja

čekića 3, koji se drži u odapetom položaju pomoću obaračke poluge 5.

Da kod dalje paljbe ne bi bilo potrebno pri paljbi svakog metka dveput jedno za drugim pritisnuti obaračku spravu, nalazi se ispred upadačkog zarez 1c ispušćenja 1a, koje se sastoji iz dve kose ravni o i p. Kada se zatvarač posle izbacivanja prazne čaure metka iz oružja opet vrati u položaj spreman za paljbu, onda se malo digne čekić 2 u koliko to dozvoljava stalno uzdižuća se površina m. Zatim se čekić 3 naglo dole pritisne na koso padajućom površinom o tako, da dobija snažan pogon za kretanje u pravcu skazaljke na satu. Taj pogon toliko deluje na čekić, da on ostaje kratko vreme u položaju pritisnutom unatrag. To kratko vreme dovoljno je, da upadni zarez 1c pređe preko čekića tako da čekić ne hvata u upadni zarez 1c i ne zaustavlja zatvarač, nego se stavlja na kosu ravan r zadnjega ispušćenja 1b. Radi sigurnog izvođenja toga dejstva prednje ispušćenje je malo veće, nego donja ivica zarez 1c. Čekić se na isti način, kao što je gore opisano, pritisne unatrag ispušćenjem 1b u osigurani, zapeti položaj, gde se on pri pritisnutom obaraču, drži zupcem 5b tako, da ne može da prouzrokuje paljbu jedno za drugim sledećih serija. Dakle posle potpunog zatvaranja zatvarača mora se za svaki pucanj ponovo pritisnuti obarač 4. Kod paljbe drugog i daljih metaka dovoljno je dakle pritisnuti uvek samo jedan put obarač.

Patentni zahtevi:

1. Obaračka sprava za automatsko vatreno oružje, kod koje se zatvarač u otvorenom položaju drži uređajem, koji pogoni udarni čep, naznačen time, da je zatvarač (1) snabdeven upravljačkim sredstvima (o, 1a), koja kod brzog zatvarajućeg kretanja zatvarača sprečavaju, da uređaj (čekić 3), koji stavlja u pogon udarni čep, zadrže zatvarač.

2. Obaračka sprava po zahtevu 1, naznačena time, da su u pravcu zatvaračkog kretanja zatvarača ispred udarnog zarez 1c na zatvaraču predviđena upravljačka sredstva (m, o) za spravu (3), u dejstvo udarni čep.

3. Obaračka sprava po zahtevu 1, naznačena time, da se upravljačka sredstva sastoje od ispušćenja (1a) predviđenog ispred upadnog zarez 1c, koje je ispušćenje više od ispušćenja predviđenog iza zarez 1c i koje njega obrazuje.

4. Obaračka sprava po ma kome od zahteva 1 do 3, naznačena time, da je između upravljačkih sredstava (o, 1a) i upadnog zarez 1c nameštena klizačka površina (p).

5. Obaračka sprava po zahtevu 1, naznačena time, da se na zadnjem kraju zatvarača (1) nalazi ispupčenje (1b), koje natrag pritisne čekić (3) u ukočeni i obaračkom spravom osigurani položaj.

6. Obaračka sprava po jednom od zahteva 1 do 5 naznačena time, da obaračka sprava ima dvokraku obaračku polugu (5,

10), na čija oba kraka suprotno ležeći hvatački zupci (5a, 6) su tako zakačeni za njima odgovarajuće kontra zupce (3a, 3b), predviđene na čekiću (3), da se čekić, koji je pritisnut na dole, ispupčenjima (1a, 1b) na zatvaraču (1), drži uhvaćen i kad se obarač nalazi u normalnom i kad se isti nalazi u oborenome položaju.

Fig. 2

Fig. 3

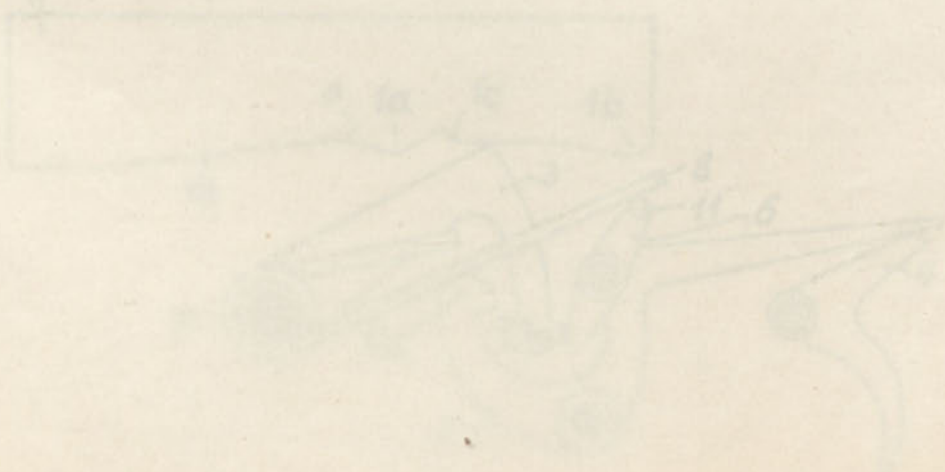

Fig.1

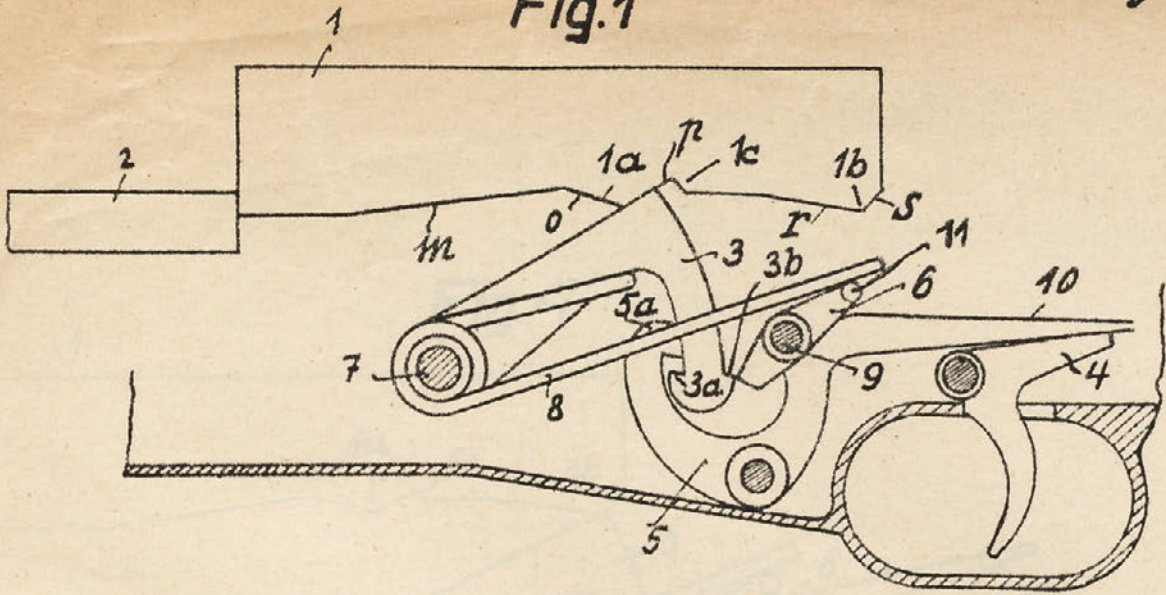

Fig.2

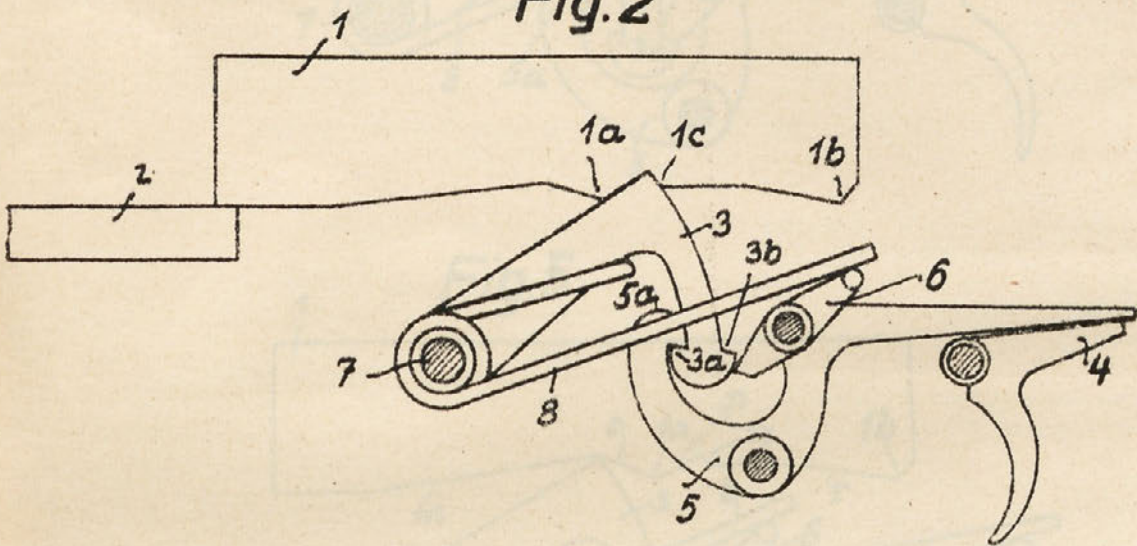
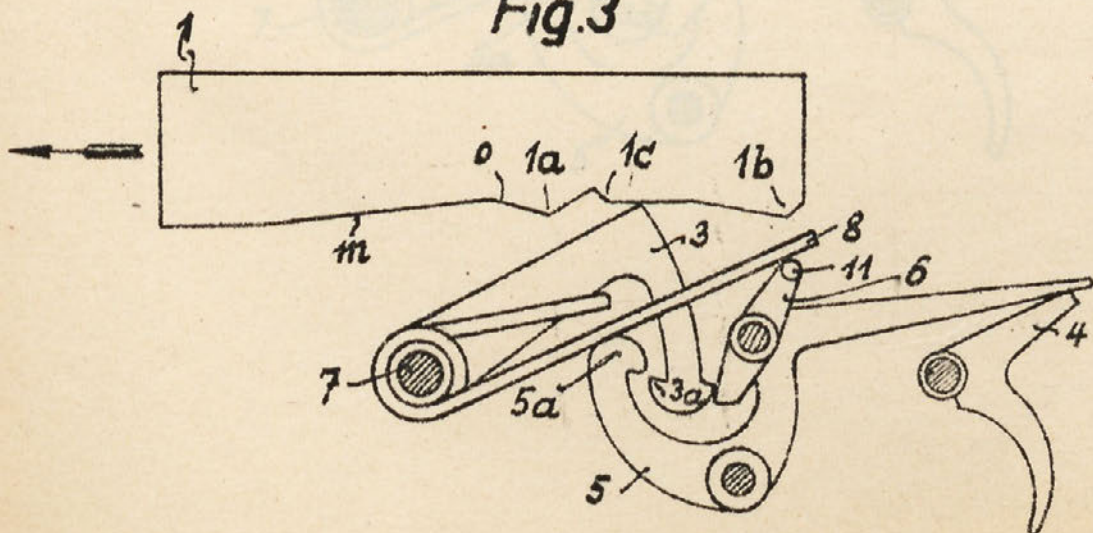

Fig.3

Patented July 28, 1903

Fig. 1

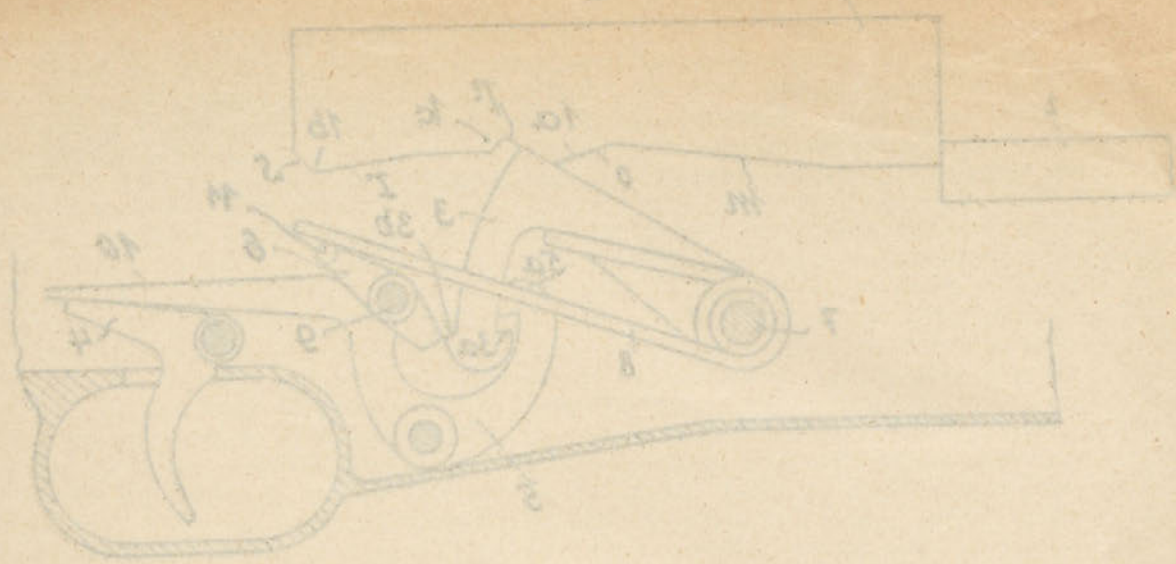

Fig. 2

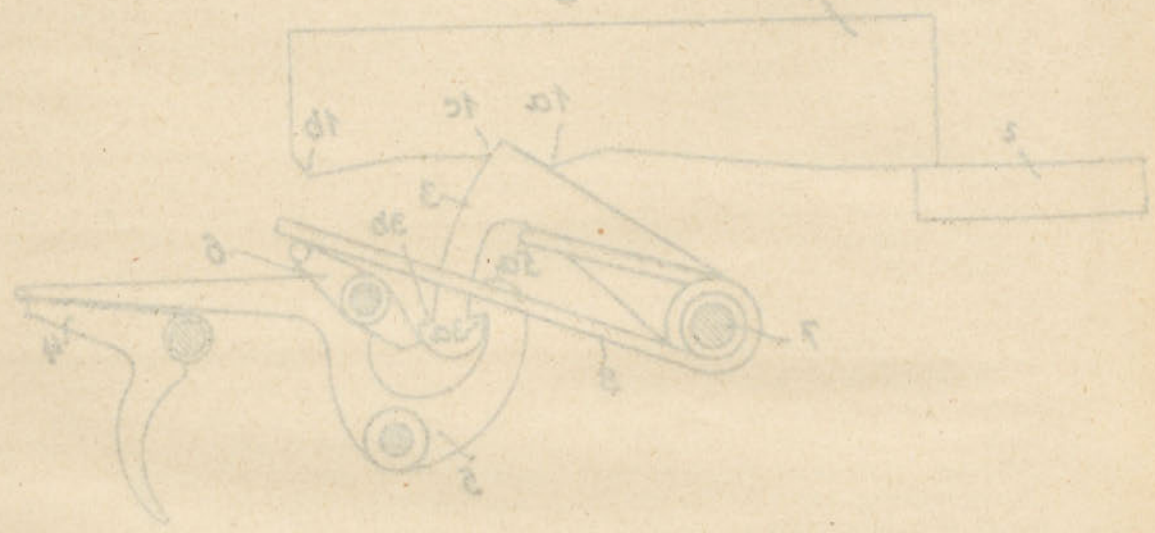

Fig. 3

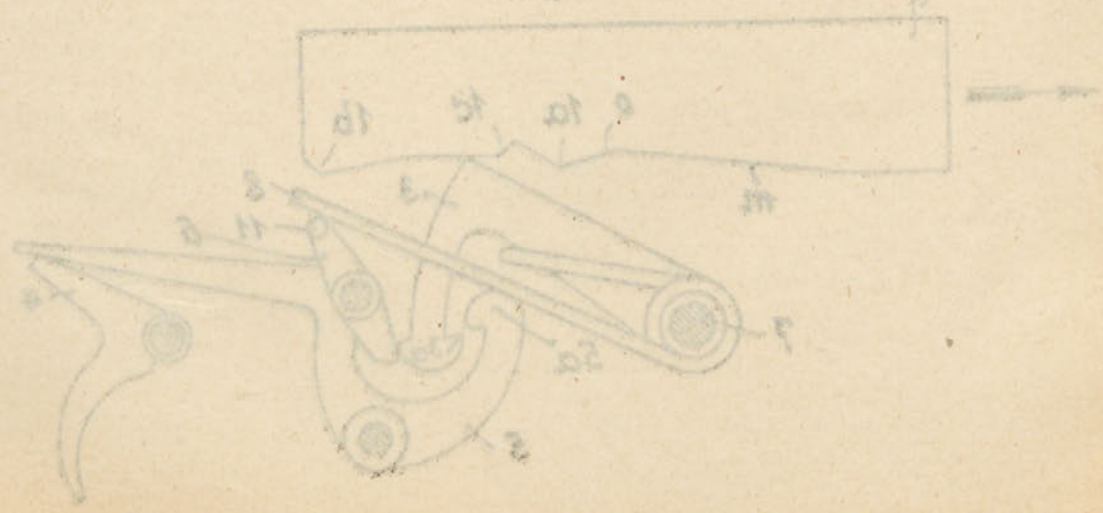

Fig.4

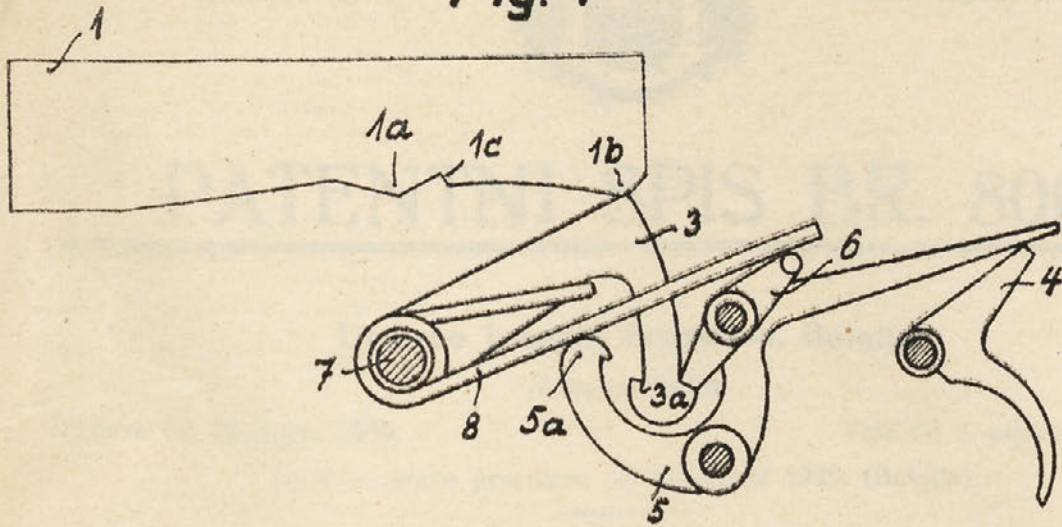

Fig.5

